

2011-12-22

Dnr 43-2011:2072

Ånge kommun

Rektorn vid Ljungaskolan

Beslut för grundskola med särskoleelever

efter tillsyn av Ljungaskolan
i Ånge

Tillsyn av Ljungaskolan

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Ånge under hösten 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Ljungaskolan besöktes av Skolinspektionen mellan 26 och 28 oktober 2011.

Ljungaskolans verksamhet för grundskolan och grundsärskolan bedrivs samlat i en skolbyggnad där de två verksamheterna är väl integrerade med varandra på många sätt. Planeringen av verksamheten sker till stora delar gemensamt och skolans styrdokument är gemensamt framtagna. Verksamheten sker gemensamt där sådana möjligheter finns. Tillsynen visar att eleverna i grundskolan och grundsärskolan fungerar väl tillsammans. Tillsynen visar att rektorn tillsammans med personalen skapat en till stora delar väl fungerande verksamhet vid Ljungaskolan byggd på gemensam planering och god insikt i läroplanens och kursplanernas krav på verksamheten. Rektorn leder verksamheten på ett tydligt sätt och har lyckats skapa en god samverkan på skolan.

Skolan har inte redovisat någon samlad bild av kunskapsresultaten i samtliga ämnen till Skolinspektionen. Skolinspektionen kan därför inte ge en samlad bedömning av måluppfyllelsen på skolan. Av de resultat som finns tillgängliga för nationella ämnesprov i årskurserna 3 och 5 för läsåret 2009/10 framgår att Ljungaskolan har sämre resultat än riksgenomsnittet. Denna bild styrks av intervjuer med rektorn på skolan. Skolan måste därför aktivt arbeta för att förbättra kunskapsresultaten.

Grundskolans verksamhet får gott betyg i de enkäter som genomförts av Skolinspektionen både från elever och personal. Bland dessa områden kan framhållas resultaten för kunskap om målen, lust att lära, särskilt stöd, lärarsamverkan, studiero, trygghet och kränkningar, utvärdering av elevernas utveckling samt respekt och ömsesidigt förtroende. Det finns dock även områden där enkätsvaren visar ett sämre resultat för verksamheten. Sådana områden är anpassning av undervisningen efter varje elevs förutsättningar och behov, och då särskilt utmaningar efter elevens förmåga samt bedömning av elevernas kunskapsutveckling. Enligt rektorn har skolan fokuserat på att ge elever särskilt stöd vid behov framför att ge utmaningar till alla elever så att de ges möjlighet att nå så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Verksamheten inom grundsärskolan bedrivs av en engagerad och kunnig personal som skapar en god balans mellan utbildning och omsorg. Skolinspektionen bedömer dock att samverkan kring utbildningen inom grundsärskolan mellan Ljungaskolan och Fränsta skola behöver stärkas.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Ljungaskolan i Ånge måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken *Skäl för beslut*.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Ånge kommun att senast den **26 april 2012** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Rektorn fattar inte beslut om åtgärdsprogram för elever i grundsärskolan.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med åtgärdsprogram.

I detta ingår att:

- Ljungaskolan behöver se över arbetet med åtgärdsprogram inom grundsärskolan så att åtgärdsprogram utarbetas för elever där sådant krävs enligt författningarna. (3 kap. 9 § skollagen)

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

Ljungaskolan har inte till Skolinspektionen redovisat samlade kunskapsresultat för utbildningen där det framgår resultat för samtliga ämnen vid skolan. Skolinspektionen kan därför inte göra en samlad bedömning av måluppfyllelsen vid skolan. Av intervjuer med rektorn vid skolan och den dokumentation som finns tillgänglig framgår dock att det finns brister i måluppfyllelsen både för elever i årskurs 3 och årskurs 5. Resultaten på de nationella ämnesproven läsåret 2009/10 är genomgående sämre eller betydligt sämre än riksgenomsnittet. Enligt rektorn har dock resultaten vid skolan förbättrats under senare år. Särskilt gäller det resultaten i matematik där skolan bedrivit ett aktivt utvecklingsarbete. Inom grundsärskolan fanns vid besöket endast några få elever varför dessa resultat inte redovisas i detta beslut.

Vid intervju med rektorn på skolan framkommer att det tidigare funnits problem med stämningen på skolan som lett till konflikter, och där kränkningar ibland förekommit. Skolan har dock systematiskt arbetat med värdegrunden för att skapa en miljö där eleverna känner sig trygga och inte utsätts för kränkningar. Rektorn anser därför att skolan i nuläget präglas av en god värdegrundsmiljö.

Föreläggande:

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Ljungaskolan fattar inte beslut om åtgärdsprogram för elever i grundsärskolan.

Motivering:

Enligt skollagen ska skolan om utredning visar att en elev behöver särskilt stöd se till att åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogram beslutas av rektorn. Vid Ljungaskolan har rektorn efter diskussion med personalen i sarskolan beslutat att åtgärdsprogram inte ska utarbetas inom sarskolan, särskilt gäller detta inom träningskolan. Enligt Skolinspektionens bedömning är det inte möjligt att fatta sådana generella beslut, utan individuella bedömningar måste göras i varje enskilt fall om åtgärdsprogram behöver utarbetas.

Författning:

3 kap. 9 § skollagen

Bakgrund

Beskrivning av Ljungaskolan

Ljungaskolan ligger i samhället Ljungaverk 25 km öster om kommunens centralort Ånge. Vid Ljungaskolan finns verksamhet i förskoleklass och grundskolans årskurser 1–5 samt den grundsärskolans år 1–5 inklusive träningskola. Ljungaskolan är en liten skola med knappt 80 elever läsåret 2011/12. Skolan har närhet till skog och vatten, men även till skidspår och hockeyrink vintertid. Skolan är en så kallad Friendsskola, där personalen arbetar aktivt mot mobbning tillsammans med kamratstödjare ur de olika klasserna. Ljungaskolan arbetar i perioder åldersöverskridande, med tematiskt arbete samt med äventyrspedagogik. Skolans återkommande tema är att arbeta med "miljö" på olika sätt. Skolan leds av en rektor som även ansvarar för den samlade verksamheten inom sarskolan i kommunen vid Ljungaskolan och Fränsta skola, samt för kommunens centrala elevhälsa.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredaren Sara Lyrenäs och undervisningsrådet Lena Ålander.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren
Enhetschef

Stefan Persson
Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).